

בס"ד. ר"ד יום א' דחג השבועות, בעת הסעודה, ה'תשי"ג.

בלתי מוגה

א. אודות הענין דספירת העומר (החל מהפעם הראשונה, ועד"ז בכל שנה ושנה) ישנם חילוקי דעות:

לדעת הזהר נמצא שהענין דספה"ע שייך ליציאת מצרים, שהו"ע היציאה והבריחה מן הרע¹, כמובן ממאמר הזהר² (שאומרים ב"תיקון ליל שבועות") שהענין דספה"ע הוא ע"ד מ"ש³ "וספרה לה גו", ספירה לצורך ענין הטרהרה כו'.

ולדעת המדרש⁴ נמצא שהענין דספה"ע שייך למתן תורה, הכנה והתקרבות למ"ת — שמצד גודל התשוקה למ"ת ספרו את הימים מתי גיע כבר הזמן דמ"ת.

האמת היא, שב' הענינים שייכים זל"ז, דכיון שהתכלית דיציאת מצרים היא מ"ת, כמ"ש⁵ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", נמצא, שביצי"מ מתחיל כבר גם הענין דמ"ת. אבל בפרטיות יש בזה ב' ענינים: בריחה מן הרע — יצי"מ, וגילוי הטוב האמיתי — מ"ת. ובוזה חלוקים הדעות הנ"ל — לאיזה מהם שייך הענין דספה"ע.

ב. [אחד המסובים הזכיר מ"ש הרה"צ מאַפּטא' בעהמ"ס "אוהב ישראל" בכיזור טעם השינה דכנ"י בליל שבועות עד שהקב"ה הוצרך להקיצם משנתם⁶, שמצד גודל הרצוא לאלקות נתייראו בנ"י שמא תכלה נפשם, ולכן הלכו לישון כדי להשקיט את הרצוא. ושאל⁷, שעפ"ז אינו מובן הענין ד"תיקון ליל שבועות" שהוא כדי לתקן מה שהיו ישנים קודם

השבועות (ד"ה ועיין במג"א) "ושמעתי בשם הרה"ק מאַפּטא זצלה"ה כו".
 (7) ראה שהש"ר פ"א, יב (ב). נתבאר בלקו"ש ח"ד ע' 1024 ואילך.
 (8) ברשימה אחרת: הא גופא קשיא (כלומר: איך היו יכולים לישון בשעה שהי' אצלם גודל הרצוא כו').

(1) ראה גם תניא ספ"א.
 (2) ח"ג צז, סע"א ואילך.
 (3) מצורע טו, כח.
 (4) "הגדה" — הובא בר"ן סוף פסחים. ועוד. הנסמן בלקו"ש חכ"ב ע' 114.
 (5) שמות ג, יב.
 (6) ראה לקוטי מהרי"ח סדר מנהגי חג

מ"ת⁹, דלכאורה מהו הצורך לתקן שינה זו שהיתה כדי להשקיט את הרצוא? — ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מובן וגם פשוט, שהענין דרצוא ללא שוב, כלות הנפש, חמור יותר מאשר לילך לישון קודם מ"ת, שכן, שינה קודם מ"ת אין בה ענין של איסור כלל, ומה גם שקודם מ"ת לא הי' שייך ענין של איסור, ובמילא, אין זה גרוע כל כך ("עס איז אָן אַ געוואַלד..."); משא"כ רצוא ללא שוב, הרי זה בגדר איסור שהוזהרו עליו גם ב"נ קודם מ"ת, כמ"ש¹⁰ "את דמכם לנפשותיכם אדרוש".

ואדרבה: חומר הענין דרצוא ללא שוב קודם מ"ת הוא יותר מאשר לאחר מ"ת, כי, לאחר מ"ת, ענין הרצוא הוא מצוה, אלא שצ"ל גם שוב, והיינו, שהעבירה היא שחסר ה"שוב", אבל הרצוא עצמו הוא מצוה, משא"כ קודם מ"ת אין שום מצוה בהרצוא, ולאידך, ישנו האיסור ד"את דמכם לנפשותיכם אדרוש".

(והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א בכת-שחוק:) בכלל אינני מחוייב לתרץ את דברי הרה"צ מאַפּטא. ספריו לא הובאו בתורת חסידות חב"ד. — הרה"צ מטשערנאָביל ועוד, ועאכו"כ הרה"צ מבאַרדיטשוב, נזכרו בתורת חסידות חב"ד¹¹, משא"כ הרה"צ מאַפּטא. — אינני יודע סיבת הדבר, אך יתכן שזהו מצד גודל המחלוקת שהיתה לו עם אדמו"ר הזקן. אבל בכל אופן, הענין המובא לעיל מובן בפשטות, כנ"ל.

ג. [אחד המסובים שאל ע"ד אמירת "אקדמות", ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

שמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר שאינו יודע הטעם לכך שבליובאוויטש לא אמרו "אקדמות", ויתכן שכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע רצה שיאמרו "אקדמות"¹², אלא שבכלל לא הי' מתערב בעניני הגבאות דבית-הכנסת¹³. וכמו כן ישנם כמה מנהגים שהחזן ר' יצחק גרשוני¹⁴ הנהיגם מדעתו.

12) להעיר, שכ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג לומר — לעצמו — "אקדמות", וכן נהג אביו כ"ק הרה"ג והרה"ח כו' המקובל מהור"ר לוי יצחק ז"ל (ראה אוצר מנהגי חב"ד סיון ע' שג). — המו"ל.
13) ראה גם אג"ק חיי"ג ע' קנד.
14) ראה אודותו — סה"ש תרפ"ט ע' 27 הערה 17. וש"נ.

9) ראה מג"א או"ח רסתצ"ד (ד"ה איתא בזהרה).
10) נח ט, ה.
11) ראה — לדוגמא — לקו"ת שה"ש יח, ג ("כן פי' הגאון החסיד ר' לוי יצחק ז"ל מבאַרדיטשוב"). אוה"ת תולדות (כרך ד) תשצט, ב ("כמו שפי' בזה הרב החסיד ר' נחום ז"ל בסי' מאור עיניים"). ועוד.

ד. (בין הדברים אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:) בכמה ראשונים נזכר "מדרש יהי אור", וכנראה הכוונה ל"זהר"¹⁵, כי: לא נמצא מדרש כזה, ולאידך, כל הענינים שהובאו בשם מדרש זה ישנם בזהר.

ה. [א' המסובים שאל במ"ש בזהר² שאומרים ב"תיקון ליל שבועות": "וספרה לה כו' לאתדכאה במים כו' מים חיים"¹⁶, דלכאורה, הרי נדה אין צריכה לטבול במים חיים? — וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:] יש דעה שמביא רש"י¹⁷ בשם רבותיו שבנדה יש חשש זבה, וזבה טעונה מים חיים. ואף שרש"י דוחה דעה זו, מ"מ, יתכן שהזהר ס"ל כדעה זו¹⁸.

(18) ראה גם מכתב י"א שבט תשכ"ו (אג"ק חכ"ד ע' סו), ובהנסמן שם בהערות.

(15) ראה סדה"ד ערך רשב"י אות ד'.

(16) וראה גם תקו"ז סוף ת"ה.

(17) שבת סה, ב.